

Collectieven, BTW en VPB

6-3-2020

1

1

Introductie

Hans Maathuis

Penningmeester collectief ANB West-Brabant

penningmeester@anwestbrabant.nl

6-3-2020

2

2

Belasting Toegevoegde Waarde

Hoe werkt de btw?

Een simpel rekenvoorbeeld:

- A levert aan B een tafel voor €121.- incl. 21% BTW > A draagt € 21.- BTW af.
- B levert de tafel aan C voor € 181,50.- incl. BTW > B vraagt de aan A betaalde € 21.- btw terug, maar draagt € 31,50 af >>per saldo dus € 10,50
- C is een particulier en niet BTW plichtig hij kan dus de inmiddels opgelopen BTW van € 31,50 niet terug vragen, maar hoeft ook niets af te dragen.
- De fiscus ontvangt dus in dit voorbeeld per saldo € 31,50 aan BTW zijnde 21% van de waarde die van A naar C werd toegevoegd. (€ 0.- > € 150.-)

6-3-2020

3

3

BTW regels algemeen

- Niet het collectief is belast, maar de afzonderlijke prestaties van het collectief zijn belastbaar.
- Uitvoering ANLB2016 is niet belast! *Brief belastingdienst (26-06-2016 ANV Ark en Eemlandschap) en standpunt staatssecretaris (08-09-2016 DGAN-NB / 15119479)*
- ANLB2016 niet als btw-ondernemer verricht!
- Overige projecten en werkzaamheden afzonderlijk beoordelen op belastbaarheid voor de btw.

Voorwaarde belastbaarheid:

Er is sprake van een duurzame deelname aan het economische verkeer (tegen vergoeding presteren)

6-3-2020

4

4

Subsidie

- Is in beginsel geen vergoeding voor een prestatie (ANLB2016)
- Is belast als sprake is van 'individueel verbruik bij subsidieverstrekker'
- Verstrekt t.b.v. het 'algemeen belang' is geen vergoeding voor de btw
- Overheid verstrekt opdracht aan collectief tegen verstrekken van subsidie?
 - *initiatief project collectief = subsidie mogelijk onbelast (vaak nader onderzoek)*
 - *initiatief bij overheid = subsidie veelal belast met btw*
- Projecten vaak gefinancierd met subsidie in combinatie met bijdragen van derden. Altijd beoordelen of de subsidie en de bijdragen van derden belast zijn met btw.

6-3-2020

5

5

Wel of geen BTW

Als de conclusie is dat de subsidie of de bijdrage van derden in een project de vergoeding is voor een prestatie, dan doen de volgende mogelijkheden zich voor:

- Belaste prestatie = btw verschuldigd over de vergoeding en volledige aftrek
- Vrijgestelde prestaties = geen btw verschuldigd en geen aftrek
- Combinatie belast en vrijgesteld = deels btw verschuldigd en deels aftrek van voorbelasting

6-3-2020

6

6

Vennootschapsbelasting (VPB)

VPB is een belasting over de winst

- De Belastingdienst onderscheidt voor belasting over winst lichamen en natuurlijke personen.
- Lichamen (zoals bedrijven en organisaties) moeten aangifte vennootschapsbelasting doen.
- Natuurlijke personen (zoals eenmanszaken) betalen belasting over de winst via de inkomstenbelasting.

6-3-2020

7

7

VPB aangifteplicht

Afhankelijk van de juridische vorm en activiteiten moeten dus VPB aangifte worden gedaan.

- BV, NV, Coöperatieve verenigingen >>>> altijd
- Verenigingen en stichtingen onder voorwaarden *)

**) in de laatste 5 jaar gemiddeld > € 15.000 winst per jaar*

6-3-2020

8

8

Primaire doel collectieven

Mijn definitie van het primaire doel van de collectieven:

- ANLb gelden efficiënt inzetten om natuur zo veel mogelijk de ruimte te geven binnen een verantwoorde economische bedrijfsvoering van de deelnemers
- ANLb gelden maximaal ten goede laten komen aan de deelnemers
- Exploitatiekosten max 20% (streven 15%)

>>>>>> In dat kader is winst maken dus geen doel

6-3-2020

9

9

Geen winst > geen VPB

Mogelijkheden om de winst te "sturen":

1. Reserveren voor toekomstige kosten
2. Alle winst uitbetalen aan de deelnemers (als extra deelnemers uitkering!)
3. Het instellen van ledenschuldrekeningen

6-3-2020

10

10

Werkkapitaal

Werkkapitaal is nodig voor een gezonde bedrijfsvoering

- Alle collectieven moeten hun ANLb kosten meer dan een jaar voorfinancieren.
- Hiervoor is een werkkapitaal nodig voor de exploitatiekosten van die periode.
- Daarnaast een buffer om tegenvallers op te kunnen vangen

6-3-2020

11

11

Eigen vermogen of Vreemd vermogen

Ook wel vermogen in de "dode" c.q. "levende" hand genoemd

Opbouwen van werkkapitaal:

In de vorm van eigen vermogen (EV):

- Door winst te maken bouw je eigen vermogen op
- Reserveren voor toekomstige kosten kan ook

In de vorm van vreemd vermogen (VV):

- Via lenen of uitgifte van effecten of certificaten
- Via ledenreserverekeningen
- Via ledenschuldrekeningen

6-3-2020

12

12

Keuze bepalen

Wat wil je ?

- EV opbouwen en VPB betalen > geen verdere actie nodig
- VV opbouwen en minder of geen VPB betalen > wel actie nodig
- Combinatie van beiden > wel actie nodig

6-3-2020

13

13

Eigen vermogen

Scenario's:

- Het collectief maakt winst en draagt daarover VPB af.
- De winst die na belasting overblijft wordt toegevoegd aan het EV.
- Winstjaren mogen worden verrekend met verliesjaren *)
- Door te reserveren voor de "dure" jaren kan de afdracht worden verlaagd.
- In het jaar dat de reservering vrijvalt ("wordt gebruikt") heb je dan waarschijnlijk per saldo minder kosten en/of meer winst en moet je de VPB als nog afdragen.

*) let op: de regels hiervoor zijn aangescherpt. (zie volgende dia)

6-3-2020

14

14

Verliesverrekening

Regels belastingdienst 2020:

Verrekening door carry back

Een verlies wordt eerst verrekend met de winst van het voorgaande jaar. Pas daarna verreken je het verlies met de winsten van de toekomstige jaren.

Verrekening door carry forward

Kan een verlies niet worden verrekend met winst uit het voorgaande jaar? Dan is het verlies vooruit verrekenbaar. Deze voorwaartse verliesverrekening is beperkt tot 6 jaar.

6-3-2020

15

15

Vreemd vermogen opbouwen

Mogelijkheden:

- ❖ Vreemd kapitaal aantrekken van deelnemers of derden
 - Bijv. lening van provincie, bank, particulieren of ledencertificaten uitgeven*
- ❖ Vreemd kapitaal "opsparen" door (een deel van) de winst nog niet uit te keren, maar per deelnemer te oormerken.
 - Bekijk of dat kan zonder aanpassing van de statuten en /of HHR!!
 - Laat het plan toetsen door je accountant of een fiscalist
 - Niet onverstandig om plan voor te leggen aan de belastingdienst (mogelijk collectief?)
 - Uitwerken in reglement en goedkeuring door de leden(-raad)

6-3-2020

16

16

Vreemd vermogen “opsparen”

Een (deel van) het winstsaldo wordt aan de deelnemers toegekend, maar (nog) niet uitgekeerd.

Let op: fiscaal zijn er twee soorten ledenrekeningen:

1. De ledenschuldrekening
2. De ledenreserverekening

6-3-2020

17

17

Ledenschuldrekening

- De ledenschuldrekening, die al of niet rentedragend kan zijn, heeft tegenwoordig vaak een omlopende vorm, waarbij de tegoeden periodiek tot uitkering komen.
- De tegoeden zijn een vordering van het lid op zijn coöperatie.
- Deze vordering moet het lid tot zijn winst rekenen in het jaar waarin de vordering ontstaat.
- Als de schuld rentedragend is zal de waarde in het economisch verkeer veelal de nominale waarde zijn.
- Maar als de ledenschuldrekening niet rentedragend is, zal de waarde van de ontstane vordering slechts de (lagere) contante waarde zijn.
- Voor het lid is van belang dat de fiscus akkoord gaat met waardering van de ontstane vordering op contante waarde.

6-3-2020

18

18

Ledenreserverekening

- De ledenreserverekening verschilt in een aantal opzichten van de ledenschuldrekening.
- De blokkeringstermijn is meestal langer, ze is niet rentedragend en de tegoeden zijn veelal achtergesteld bij de schulden van de coöperatie.
- Met name door dit laatste aspect wordt de ledenreserverekening aangemerkt als fiscaal eigen vermogen (EV).
- Bijschrijving op de reserverekening is voor de coöperatie niet aftrekbaar omdat er geen sprake is van materiële verarming.
- Dat betekent dus dat vennootschapsbelasting is verschuldigd.
- De bijschrijving is bij het lid echter niet vrijgesteld van inkomstenbelasting.
- Er wordt verschillend gedacht over de vraag op welke waarde de bijschrijving op de reserverekening moet worden gesteld.
- Volgens jurisprudentie moet de nominale waarde worden aangehouden, maar er zijn deskundigen die de (lagere) contante waarde bepleiten.
- Dat laatste is uiteraard in het belang van de leden.

6-3-2020

19

19

Keuze bepalen

Afwegingen:

- Wat is de gewenste hoogte van je werkkapitaal in de meerjarenbegroting
- Hoe ziet de winstverwachting in de meerjarenbegroting eruit
- Kies je voor EV, VV of een combinatie van beiden als werkkapitaal
- Is de ambitie (en kennis) aanwezig om e.e.a. op te tuigen en te onderhouden
- Is aanpassing van de statuten en HHR nodig
- Wegen de financiële voordelen op tegen de kosten
- Wat willen de leden of de ledenraad

6-3-2020

20

20

Stappen ledenschuldrekening

Stel een ledenschuldreglement op

(waarbij de volgende punten in ieder geval aan bod komen)

- Wie bouwen op
- Welke "winst" komt in aanmerking voor bijschrijving
- Verdeelsleutel van de winstverdeling over de deelnemers
- Wel of geen rente op het tegoed
- Wel of geen uitsluiting van verliesverrekening risico op bijschrijvingen
- Na hoeveel jaar uiterlijk uitkering
- Toetsing accountant (en fiscus)
- Goedkeuring leden c.q. ledenraad

6-3-2020

21

21

Eenvoudige rekenvoorbeelden

Opbouw EV

Aantal deelnemers	100
Uitbetaling ANLB 2019	€ 1.000.000
bijschrijven leden	€ -
winst voor belasting	€ 100.000
VPB 2019 > 19%	€ 19.000
Winst na belasting	€ 81.000
EV mutatie	€ 81.000
VV mutatie	€ -

Ledenreserve rek

Aantal deelnemers	100
Uitbetaling ANLB 2019	€ 1.000.000
bijschrijving Ledenreserve	€ 81.000
winst voor belasting	€ 100.000
VPB 2019 > 19%	€ 19.000
Winst na belasting	€ -
EV mutatie	€ -
VV mutatie	€ 81.000

6-3-2020

22

22

Eenvoudige rekenvoorbeelden

Ledenschuld rek

Aantal deelnemers	100
Uitbetaling ANLB 2019	€ 1.000.000
winst	€ 100.000
bijschrijving LSR	€ 100.000
winst voor belasting	€ -
Geen verrekenbaar verlies	
VPB 2019 > 19%	€ -
EV mutatie	€ -
VV mutatie	€ 100.000

ledenschuld rek + verrek

Aantal deelnemers	100
Uitbetaling ANLB 2019	€ 1.000.000
winst	€ 100.000
bijschrijving LSR	€ 70.000
winst voor belasting	€ 30.000
verrekenbaar verlies 2018	€ -30.000
VPB 2019 > 19%	€ -
EV mutatie	€ 30.000
VV mutatie	€ 70.000

6-3-2020

23

23

Discussie / vragen

6-3-2020

24

24